

מה שמך הפרטי?

היו"ר ש. אגרנט:

ברוך הראל.

ב. הראל:

גמרת את דבריך?

היו"ר אגרנט:

אני סוכן לשאלות.

ב. הראל:

מה היה ביום שבת?

היו"ר אגרנט:

ביום שבת ה-6 לאוקטובר קיימנו באוגדה

ב. הראל:

252 קבוצת פקודות בסביבות שעה שמונה או

שמונה ושלושים בנושא שוכך יונים שהמסמעות של זה היא חכנית ההגנה על סיני.

זאת בעקבות הכוננות והתחושה שעומד לקרות איזשהו ארוע בלתי שגרתי שלא ידענו

אם זה יהיה מלחמה מסוג שהכרנו, מלחמת ההתשה, או צורת אחרת של מלחמה והתכנית

היתה אמורה כפי שהיא הוכננה כתכנית אב, חכנית יסוד, לענות על כל האפשרויות

הצפויות. בקבוצת הפקודות השתתפו מפקדי החטיבות ומפקדי הכוחות והמטה של האוגדה.

מפקדי החטיבות היו - מפקד חטיבה 275 אלוף משנה אלוש, מפקד הגזרה הצפונית,

מל"ט 14 אל"מ אמנון רשף מפקד הגזרה המרכזית והדרומית, מפקד חטיבה 401 אל"מ דן

שומרון שהחטיבה היתה מסוקמת במרחב העורפי לפי הטושגים של התעלה כאזור

שבין ביר-גפגפה וביר-תמדה, ותפקידה היה לפי התכנית תפיסת הגזרה הדרומית,

מח"ט 460 אל"מ גבי אמיר שהיא חטיבת בית-ספר לשריון.

מה היא היתה צריכה לעשות?

היו"ר אגרנט:

החטיבה שלו היתה מסוקמת חטיבת עתודה לסכות נגד

ב. הראל:

במקרה של פריצה מצרית באחת הגזרות או בכל

הגזרות. השתתפו עוד מפקד גדוד ההנדסה 601 שכרגע אינני זוכר את שמו בדיוק,

אח קבוצת הפקודות ניהל מפקד האגדה, אלוף מנדלר ז"ל.

חוך כרי קבוצת הפקודות בסכיבות תשע-תשע ושלושים, אינני זוכר בדיוק את השעה, נקרא ספקד האוגדה לטלפון, וכשחזר ציין במפורש שיום העין, כלומר יום פרוץ המלחמה או הארוע שמחכים לו הוא יום שבת והשעה היא 1800, שעת השיין.

לסקוב: זה היה בתשע ושלושים בבוקר?

ב. הראל: בסכיבות תשע ושלושים בבוקר, כן. יכול להיות שאינני מדייק בדקות.

יריין: דובר על 1800?

ב. הראל: דובר על 1800 שעת השיין.

לסקוב: אינן יודע עם מי הוא דיבר?

ב. הראל: התבססתי שהוא דיבר או עם אלוף הפיקוד או

עם הרמטכ"ל. כי כשהוא נקרא לטלפון אמרו לו

שזו שיחה מהמטכ"ל, ואינני זוכר אם הוא אמר שדיבר עם אלוף הפיקוד, גורודיש, או עם הרמטכ"ל.

אברנט: מה הוא אמר בדיוק?

ב. הראל: הוא אמר שיום העין

את זה אני יודע. אבל מה הוא אמר על עם מי

הוא דיבר - עם אלוף הפיקוד או עם הרמטכ"ל?

ב. הראל: אינני זוכר מה הוא אמר עם מי הוא דיבר עם

אלוף הפיקוד או עם הרמטכ"ל. בכל אופן

השיחה שנתקבלה היתה מהמטכ"ל. ואז בקבוצת הפקודות שבעצם היה גם תכנון להציג תכנייה נקחכות יוחר, החקפיות, כולל את תכנייה צפנשה ותכנייה כן-חיל - הצגת התכנייה האלה נדחתה בעקבות הידיעה שצפויה התקפה או פתיחה באש באותו ערב.

עיקרי דבריהם שנאסרו לגבי אותה החכמייה של שובך יוניים שאמם היה לגביה חיק שלם ומפורט, פקודה שלמה - עיקרי הדבריהם שצויינו בקבוצת הפקודות כתובים במה שנקרא "דף דירות מבצעי" אצלנו, והנוסח כתוב והועבר בטלפון.

יריין. הועבר למי?

ב. הראל: הועבר ליחידות.

יריין: אבל היחידות היו אצלכם?

ב. הראל: מפקדי היחידות היו. הם קיבלו בעל-פה פקודה בקבוצת הפקודות. ב-10:20 העברנו את הפקודות

למסרה של היחידות בטלפון. זאת אומרת, שלבד מה שנאמר בקבוצת הפקודות. למעשה עברו פה בצינורות מקבילים; בצינורות הפיקוד ניתנה פקודה בקבוצת הפקודות, ובצנורות אחרות הועברה הפקודה בטלפון והנוסח שהועבר בטלפון הוא כדלקמן:
"שובך יוני. קטן מופעל עד 1700. תצפיות ארוכות טווח ידולגו לאחור. מסומנים ידולגו לאחור, פיגורי מעוזים מדוללים, מעוזים בכוננות ספיגה. הפ"קים גדודיים ידולגו קדימה. מחלקות טנקים בכל ג'רה בחציפת קדומשת (זאת אומרת יועברו קדימה). להח"יר מפקדי 460, חטיבת בית הספר מסיור, (שהם יצאו לסיור הכרת הגזרה) פלוגה חשיעית לחטיבות 14 ו-401 יועברו מיד (היו לנו שמונה פלוגות וזו הייתה השלמה לפלוגה חשיעית) או יסופחו ליחידות, כי היו מיחידות אחרות.

שתי סוללות מגוד 403 ארטילריה, יועברו מיד לגזרה המרכזית. הפ"ק בכוננות ~~למסרה~~ לתנועה.

יריין: הפ"ק של חטיבות?

ב. הראל: מה כתוב הפ"ק. לאיזה הפ"ק בדיוק לא מפורט,

אבל קודם נאמר הפ"קים גדודיים ידולגו

קדימה, אז מה הכוונה לחפ"קים של החטיבות.

בנייר כתוב מי כל אחד מהגורמים שקיבל,

ואני אתהמסמך הזה כבר שנחתי לכם בפעם הקודמת בחיק הכוננות, שהם דפיס טובחריים

א.ו.

- 4 -

מתוך טך כל הדפים שנכתבו בתאריכים בין ה-1 ל-10 לחודש. נתקשתי על ידי הועדה להביא את כל החומר, את כל הדפים המצבעיים שנכתבו בהמשך-שישי לחודש והם פה.

אחה מציג אותם?

אגרנט:

כן, אני מוסב לפי בקשת הועדה.

ב. הראל:

אמה מציג את הפקודות?

אגרנט:

זה לא הפקודות, זה ההודעות הטלפוניות שהתקיימו

ב. הראל:

בין חדר המלחמה של האוגדה לפיקוד וליחידות

הכפופות, לעוצבות שהם תחת פיקוד האוגדה.

המסמך של הדפים המובחרים כבר קיבל בוועדה

אגרנט:

מספר, אינני זוכר איזה, נדמה לי 190. לזה אני מצרף את כל החומר.

מה שהקראת זה פירוט של שוכן יונים וחלק

נכנצל:

פקודות נוסף מפציפי?

כאיזה ימם זה?

אגרנט:

בשני לחודש שעה 10:20.

ב. הראל:

זה כל היום של ה-6 לחודש?

אגרנט:

אף ב-6 לאוקטובר שעה 10:20 ניחנה הפקודה הזו.

ב. הראל:

החיק כולו את כל התעבורה הטלפונית של חדר

המלחמה בימים 5 ו-6 וזאת לפי בקשת הועדה.

מה זה כולל?

אגרנט:

זה כולל כל התעבורה הטלפונית מה-5 וה-6

ב. הראל:

לחודש בין חס"ל האוגדה אל הפיקוד ומחס"ל

האוגדה ליחידות הכפופות.

וגט את הפקודה של שעה 10⁰

אגרנט:

כך. היא כתובה בדפים הסובחרים. הקובץ

ב. הראל:

הזה כולל סך כל השיחות שנוהלו עם ~~המנהל~~

או הפקודות שניתנו בטלפון בין ה-1 ל-10, והיחרה זה השלמות של החמישי והששי
בלבר. הדבריט החשובים של החמישי והשישי כתובים בקובץ הזה שכבר נדמה לי איבד
מספר על גודי הועדה ונתקבל על ידיה.

אחרי כך סי.

לפני כן רשמה א.ו.

ועדה החקירה - 20.1.74

.ס.י.

ישיבה ס"א - בבוקר

העדותא"ל ב. הראל

- זכנצל: חלק היה פירוש של מה שיש לעשות לפי "שוכך יוניס", כמין למשל דילול החצפיות, וחלק היש הוראות נוספות שאינן חלק של החכמה של "שוכך יוניס".
- ב. הראל: זכרון. אפילו יש דברים שנודדים את חיק היסוד של "שוכך יוניס". לרובם, ב"שוכך יוניס", כחיק היסוד, כתוב: תפיסת המעוזים המרוללים. יש לי מה הפקודה של "שוכך יוניס" מינואר 1973.
- לנדוי: אני חושב שזה כולל את פוצג סס' 188, הרבר הזה בכתום.
- לסקוב: 188 כולל כתוב.
- לנדוי: כן. את זה הוא הגיש בפעם הקודמת, את הדפים.
- היו"ר אגרנט: האם זה כולל את מה שאתה הגשת קודם?
- ב. הראל: כן.
- פדין: חיק "שוכך יוניס" שהוצא בינואר 1973, לרובם... אילו לא אמרת "לרובם", היה בסדר. זה החיק האחרון של "שוכך יוניס"?
- ב. הראל: זה החיק האחרון שסוכר לי.
- פדין: כן?
- ב. הראל: כן.
- לנדוי: זה סמתי?
- פדין: מינואר 1973.
- היו"ר אגרנט: זה חיק אחר, מה שיש לך עכשיו?
- ב. הראל: כן. זה חיק "שוכך יוניס".
- היו"ר אגרנט: יש בידך חיק "שוכך יוניס" מינואר 1973?
- ב. הראל: זכרון. חיק לחיק הזה עוד כל מיני חיקונים קטנים. אבל החיק ביסודי זה החכונן. וכאן כתוב, לרובם: "תפיסת המעוזים

ס.י.

ועדת החקירה - 20,1,74

ישיבה ס"א - בבוקר

העדה: תא"ל ב. הרצל

המדוללים", זאת אומרת היגבור המעוזים המדוללים, כפועל, אם שמתם לב בפקודה, כחוכו: הוצאה האנשים מתוך המעוזים המדוללים, אני מציין זאת, משום שיש משמעות להוצאה האנשים מהמעוזים המדוללים או היגבור המעוזים, והמשמעות היא שבמעוזים המדוללים בעצם לא היו מחסות וכונקרים, כי הם היו סחומים, המעוזים המדוללים שימשו רק כעמדות חפיות, והכונקרים היו בעצם סחומים וסחומים.

לסקוב: רציתי לשאול אותך שאלה בענין "שובך יוניס", אם אחת זוכר.

למה לא השתמשו בפקודה הזאת באפריל-מאי, אלא הכניסו איזו

סילת קוד שקראת "כחול לבן"? אולי זכור לך מה הסיבה?

ב. הרצל: במאי אני לא היית באוגדה, אני באתי לאוגדה בסוף אוגוסט

1973.

לסקוב: אני יודע, באת בסוף אוגוסט 1973. אני שואל היית וזרתי

עסקת כזה וזרתי שמעת. האם היה מצב ששתי הפקודות היו

בחוקף, או אחת בוטלה או לא בוטלה? אחת לא זוכר?

ב. הרצל: לא הבנתי את השאלה.

לסקוב: שתי הפקודות היו בחוקף, גם כחול-לבן וגם "שובך יוניס"?

ב. הרצל: כחול-לבן היה בחוקף בתקופת הכיצוע של כחול-לבן, ועם פיצור

הכוחות של כחול-לבן חזרו לחוקף הפקודות...

לסקוב: האם היה איזה שוני בין כחול-לבן ל"שובך יוניס", קשה להחמיר

בכחול-לבן?

ב. הרצל: אני חושב שהיה שוני בסדר גודל הכוחות, בהרכב הכוחות, אבל

בגסיס שימש "שובך יוניס".

לנרדי: אחת אסרת: אחרי כיצוע כחול-לבן חזר לחוקף "שובך יוניס"?

כן אתה מביין את זה?

ב. הרצל: אני חושב שכחול-לבן לא ביטל את "שובך יוניס", כי בעצם

תעודת הא"ל ב. הראל

הוא כלל בפניו, טרביה המהלכים וטרביה התכנונים כללו חלק מ"שובך יוניס", אח
החלק הגדול של "שובך יוניס", כשינויים שנעשו בעקבות הערכה מצב למקרה הנדון
בחודש מאי, שאני לא הייתי שותף לא להכנון ולא לכיצוע.

בכנצל:

"שובך יוניס" זו פקודה. פקודה של מי?

ב. הראל:

זו פקודה של פיקוד דרום, שאותה קיבלה האוגדה ותכננה אותה
לפרוסרוס, והעבירה אותה ל... .

ידין:

כן, אבל התיק הזה שאתה מראה לנו, מינואר 1973, זה תיק של
פיקוד הדרום או של האוגדה?

ב. הראל:

לא, זה תיק של האוגדה. התיק של פיקוד דרום מוזכר כאחד
המסמכים שנחתו לכם, "דרישת אמצעים לתכנונים אוטרסיביים".

לסקוב:

כן, זה שני מברקים ששלחתם השכם בכור.

ב. הראל:

בכור. כאחד מהם מצויין התאריך של הוצאת תיק פיקוד דרום,
ואח זה אפשר לבדוק, אינני זוכר את התאריך.

היו"ר אברנט:

אתה מחזיק את זה עכשיו בידך?

ב. הראל:

לא. אני מחזיק תיק של האוגדה, שמחבס על "שובך יוניס"
של הפיקוד.

היו"ר אברנט:

אז תן לי את זה.

ב. הראל:

בבקשה.

היו"ר אברנט:

מה אתה מציג עכשיו?

ב. הראל:

את תיק "שובך יוניס" מורחב.

היו"ר אברנט:

של האוגדה?

ב. הראל:

של האוגדה, עיקרי פקודה, שזה על סך הפקודה הפיקודית,
שאינני זוכר את האריך הוצאתה.

הערות תא"ל ב. הראל

- טוב, אבל ינואר 1973 - זו היתה הפקודה של "שוכך יוניס".
היו"ר אגרנט:
 ב. הראל:
 זה של האגודה, סיואר 1973.
היו"ר אגרנט:
 ב. הראל:
 אם זו פקודה של האגודה, אז אמא אמא אמא אז זה לא
נכנסל:
 יכול להיות ענין של אני חושב בנוגע לכהול-לבן. זה צריך
 להיות לבטרי ברור.
 זה לפני כהול-לבן.
ב. הראל:
 אתה אסרת קודם שאחרי גמר ההקדמה של כהול-לבן, אתה חושב
נכנסל:
 שחזר המצב ושוב נכנס הענין של "שוכך יוניס" להיות מחייב.
 זה צריך להיות לבטרי ברור בסטה האגודה פה הפקודה המחייבת.
ב. הראל:
 הפקודה המחייבת את האגודה היא "שוכך יוניס". כהול-לבן
 זה מכצע שבטל כיום שפידרו את הכוחות.
נכנסל:
 זה בא לידי ביטוי ככה?
ב. הראל:
 איבני יודע, "שוכך יוניס" היא הפקודה של הפיקוד ושל
 האגודה, שמדבר על חכמים ההגנה של סיני. כהול-לבן זה
 מכצע שהיה בתקופה מסויים, שאיבני בקיא בו, זה לא היה בתקופה שאני הייתי, וכשאני
 באתי לא היה זכר לכהול-לבן.
לנדוי:
 כהול-לבן כלל את כל המרחב, לא רק את הדרום, את כל הארץ.
ב. הראל:
 אני לא בקיא בזה.
יריין:
 יכול להיות שזה היה קוד של המטכ"ל.
 יש דבר שאני לא מבין. זה תיק שכחוב עליו "שוכך יוניס"
פורתכ"ם:
 ב. הראל:
 נכון.

תענו תא"ל ב. הראל

- יריין:
אתה אוסר שביוסן באותו בוקר היה כתוב: להפעיל
"שובך יוניס" קטן.
- ב. הראל:
נכון.
- יריין:
האם יש איזה תיק של "שובך יוניס קטן"?
- ב. הראל:
אם "שובך יוניס" קטן אני הצגתי בפעם האחרונה שהייתי
כאן, הצגתי את הספה.
- יריין:
כן, אני יודע, אבל מה המסמך שלך? כשאופרים למישהו
"שובך יוניס קטן", הוא צריך לדעת איפה זה, איפה שהוא
- זה סוגרד בכחבי?
- ב. הראל:
יש תיק של "שובך יוניס" קטן, והוא...
- יריין:
שט?
- ב. הראל:
צריך להיות.
- יריין:
איפה הוא?
- ב. הראל:
"שובך יוניס" קטן הייתה התכנית של תפיסת הקו על-ידי החטיבה
הקדמית בלבד.
- יריין:
אני יודע מה זה "שובך יוניס קטן". השאלה היא אם הייתה
סקודה סכצע, באותו התיק של "שובך יוניס" קטן, או שזה היה הכל
- תורה שבעל-פה?
- ב. הראל:
אני באוגדה הכרתי רק את התכנית הזאת שהיא "שובך יוניס
מורחב", שסכצע בשלביים.
- יריין:
אני לא מכין. אתה היית ראש הסטה של האוגדה.
- ב. הראל:
נכון.
- יריין:
כשיצאה סקודה באותו בוקר, "שובך יוניס קטן" - מה מפקדי
החטיבות ומפקדי הסעות שלהם צריכים להכין מזה? מה

הער: תא"ל ב. הראל

האסמכתה של הפקודה, של התכנית? אתה אומר: "שובך יוניס קטן". איפה כתוב
באיזה שהוא מקום "שובך יוניס קטן"?

ב. הראל:

כתוב א) בפקודה שניהנה בכור, בשעה 8.30. עברו על השלבים
של "שובך יוניס". ההתפתחות של "שובך יוניס" היא: שלב א' -

"שובך יוניס קטן"...

איפה זה כתוב? מה, בתיק הזה?

יריין:

כן. אבל הכינוי לא נקרא "שובך יוניס קטן", אלא יש שלבים

ב. הראל:

לפי מעלוח.

יריין:

אם זה אני מכין. אבל עכשיו אתה אומר שבטלפון העבירו למסוח
של החטיבות...

נכון.

ב. הראל:

נצאת שמסור החטיבה ישב אחכם וקיבל הורעה והסבר ששלב א'

יריין:

זה כך ושלב ב' זה כך. מאיפה המסוח של החטיבות צריכים להבין,

כשהם מקבלים פקודה להפעיל "שובך יוניס קטן", למה הכוונה? אם יש איזה מסך

בקניין זה?

לפי ההערכה שלי - יש. ו"שובך יוניס גדול" כולל כפנים את

ב. הראל:

ה"שובך יוניס קטן".

אבל לא בקוד הזה.

יריין:

לא בקוד הזה, נכון.

ב. הראל:

אז מאיפה הוא צריך לדעת מה זה "שובך יוניס קטן"? אני מסקר,

יריין:

קצין אג"ם של החטיבה, מקבל טלפון, והטלפוניסט מודיע לי. מאיפה

אני צריך לדעת על מה מדובר?

אני מוכן לבדוק איפה תיק "שובך יוניס קטן". היה תיק כזה,

ב. הראל:

ולפי הערכתי הוא צריך להימצא גם בחטיבות. ואני מדגיש שנית,

הערות תא"ל ב. הראל

ש"סוכן יוניס" גדול, או הסורחב, הוא בעצם "סוכן יוניס" שכולל את "סוכן יוניס קסן". וידוע מזה: ...

- לנדוי: האם זה מחולק על פי שלבים סס, כ"סוכן יוניס"?
- ב. הראל: זה מחולק על פי שלבים וזמנים.
- לנדוי: והשלב הראשון זה "סוכן יוניס קסן"?
- ב. הראל: שלב ראשון זה "סוכן יוניס קסן".
- פנצלי: אבל כאן נאמר ש"סוכן יוניס" מופעל לקראת שעה 17.00.
- פירוש הדבר שהורף זה יכול להיות גם שלב ראשון ויכול להיות גם שלב נוסף? או נאמר בפירוש במה זה מתעכב? האם זה היה כרוך?
- ב. הראל: אנחנו קבענו את עיקרי הדברים, הם כתובים במכתב שאני ציטטתי אותו. אלה הם עיקרי הדברים.
- היו"ר אברנט: של "סוכן יוניס" קסן?
- ב. הראל: של "סוכן יוניס" קסן, נכון.
- היו"ר אברנט: במכתב שנתח ליהודות, ששלחת ליהודות?
- ב. הראל: כן.
- היו"ר אברנט: בשעה 10.20?
- ב. הראל: נכון.
- היו"ר אברנט: "סוכן יוניס קסן מופעל עד 17.00. תא"סים (תצפיות ארוכות טווח) ידולגו לאחור (מה שאחה אמרת קודם), מתצפיות ידולגו לאחור, פינוי מעוזים מדוללים, מעוזים כבוצנות ספיגה... מתלקת טעמים ככל גזרה, חצופים קרופניה...." (מצטט מהמכתב). זה מה שאחה קראת.
- ב. הראל: לא רק זה. יש להיק גם אספנות שנתתי בפעם הקודמת. מקורה בלי מפה אינה שלמה. ושם, במפה, במירסם, מצויין מקומה של כל

יחידת משנה...

ד.י.ס.

ועדת החקירה - 20,1,74

ישיבה ס"א - בבוקר

תעודת הא"ל ב. הרצלהיו"ר אגרנט:

זה כמסה שהצגת לנו, כן?

ב. הרצל:

כן, נכון. מצויין בה פיקוסה של כל יחידה משנה מתוך

הכוחות המשחתפים ב"שובך יוניס".

לנדוי:

כמסה נאמר "מחלקות סנקים בכל גזרה בחצטיה קדומניית", זה על

הרמפות...

ב. הרצל:

זה שינוי משובך יוניס. ציינתי שני שינויים קטרוניים

שהפקודה כללה. האחד, שינוי ראשון - זה רילוג לאחור של

פערים מדוללים, וזה בניגוד לפקודת "שובך יוניס". דובר שני - קידום מחלקת

סנקים בכל גזרה לצ לחצטיה, שהוא שונה גם כן מ"שובך יוניס" קטן או מ"שובך יוניס".

אחרי כן רשמה ס.ס.

לפני כן רשמה מי
סט

- 21 -

ועדה החקירה & 20.1.74

ישיבה ס"א

הא"ל כרוך הראל

הפקודה שקטורה כשוכך יונים קטורה עם ספיגה

לסקובן

בעיקר. נכון?

נכון. זה ספיגה ואפשרויות של פעולה איכה.

הא"ל ב. הראל:

אפשר לומר "שוכך יונים" קטן היה מוחאם יותר

למלחמת התשא.

אותי הסביר כמה שונחה שוכך יונים כיחס לקירוס

לנרוין

הסנקים לעומת הפקודה שיצאה בפועל.

הפקודה שיצאה לגבי שוכך יונים אומרת, הוצאת

הא"ל ב. הראל:

הסנקים מהמקומות שהם נמצאים בימי הרביעה

למקומות אחרים צמודים למקומות בלתי נראים לאויב, כדי שלא יהיו מופגזים

יותר קרובים לקו המים. יש פעילות נבוכה שנעשה אאא בין המעוזים והיא אאאאאא
מתוייבת

אאאאאא במקורה. וכאן צויין פרט נוסף והוא: הוצאת מחלקה סנקים לתצפית

קדומנית. זאת אומרת: לא הסתפקנו בתצפיות של המעוזים, אאאאאא שנתנו

פקודה להזיז את התצפיות ארוכות הטווח שהיו על אאא קו המים לאחור,

ראינו לנכון להשלים את הפער בין המעוזים אאא ע"י סנקים שהם עפירים לאש

ארטילריה ואש קלה ויוצאים לרווח על הנעשה כקו המים.

איך זה משתלב עם מה ששמענו מה מערים אחרים

לנרוין

על רמפות ועל סנסיריט? איפה הסנקים היו

צריכים להיות לפי שוכך יונים ואיפה לפי הפקודה שיצאה כאותו בוקר?

ישיבה ס"א

ת"ל ב. הראל

חציה קדומה, הסקום הסדריק בעצם

ת"ל ב. הראל

לכל גיזרה ניתן לקבוע ע"י סקום החטיבה

דסקום הגיזרה והכרעה לרמפה, הכרעה שנקים ייכנסו לרמפה ויפטרלו בין

הרמפה, יקיימו חציה בין הרמפה ובין הסמיריס.

זה איננו כשוכן יוניס?

לנדרי

איננו שיגרהי כשוכן יוניס, שוכן יוניס

ת"ל ב. הראל

יש לך הערכות כפי שצינתה אותה והפעילות הזאת

נקבע כדי להח לנו אינפורמציה על הנעשה בקו המים.

זה לפי שיקול דעת סקום החטיבה?

לנדרי

זכור.

ת"ל ב. הראל

המיקום, לא צריך סקום מסויים כי אז

צריך לציין לכל הגיזרה הפעולה. נקבע עקרון של קידום מחלקה נקיים ככל

הגיזרה המרכזית, דרושה וצפונה, כל אחר מעביר קריסה.

לפי שוכן יוניס המחלקה האלה היו צריכות

לנדרי

להיות במקום אחר, יותר קרוב למקום החציה

לקו המים?

הסקים, לפי שוכן יוניס הסורה, לא

היו"ר אגרנט

היו צריכים ללכת לרמפה?

ישיבת ס"א

תא"ל ב. הראל

תא"ל ב. הראל: לא. שובך יונגיס, לא חשוב מה סיכו, קטן או גדול או מורחב, טובך יונגיס, מסמעות שלו זה הערכות הגנחית. והפעילות בין המעוזים נקבעת ככל מקרה כנפרד.

בכנצאל: הצירים מוכילים אל הסנפירים כעיקרו בכיוון מזרח מערב.

ואילו פעילות לאורך קו המים צריכה להיות בכיוון דרום צפון. יש קצת סתירה בין שני הדברים. אם אחת רוצה לתפוס את הסנפירים, אחת מחקרת מערבה. אם אחת רוצה לקיים פעילות פטרול, אחת נעדרת צפונה, מה חיחה הכוונת?

תא"ל ב. הראל: חפיסה סנפירים היא בדרך כלל לצורך ירי. לשם תצפית צריך לנוע אל מקומות שצופנים לך אפשרות לראות את הנעשה

קדימה מעבר לקו המים או על קו המים. התצפית יכולה להעשות או מרמפת, יש ולרמפה מקומות שהיא יכולה לתעשות אפילו מסנפירים ופטרול כדי לרעה מה קורה. צריך לנוע מצפון לדרום או לכוא ולנוע, ושוב פעם לכוא ולנוע ניצב לתעלה. זה לא חשוב. הפרט הזה אין לו שום משמעות. מפילא כשאחת נכנס.

בכנצאל: זה צריך להשאיר לנו אם יש לזא מסמעות או לא.

היו"ר אגרוסט: לפי שובך יונגיס לא היו הסנקים צריכים לעלות על הרמפה?

תא"ל ב. הראל: יכלו לתפוס. זה להחלטה של המפקד. אני אומר שובך יונגיס קובע יזיכה המקומות הקבועים שבהם נמצאו במצב רגיל בקו וכניסה למקומות אחרים כדי שימנעו היפגעות אנשים מארסילריה ויהיו יותר קרוכים אל המעוזים ואל קו המים. אלו נקודות מוצא שונות. הנקודות האלה נקבעו על סנה שמט יחיה אפשר לנוע אל קו המים או כל מקום אחר שהמציאות החייב. אם

אם יש צליחה במקום מסוים וסנקים קודמו למקום של שוכן יוניס, אז הפקודה צריכה להיות לנוע משוכן יוניס אל מקום הצליחה כדי למנוע צליחה.

מכחינת האוגדה, לא היה השוכן אם האויב יראה פעילות

נבנצאל:

או לא?

הפקודות היו שכלהפעילות היעשה בצורה כזאת שלא הגביר את המתיחות כחעלה ולא הגרום לאסקלציה.

תא"ל ב. הראל:

איפה זה מתבטא?

נבנצאל:

איך הוצאנו מסקנות שבצר השני יש כוונות?

תא"ל ב. הראל:

איפה בפקודות מתבטא שזה לא צריך להעשות בצורה כזאת שזה לא יגביר את המתיחות?

נבנצאל:

בפקודות של שוכן יוניס זה לא מפורט, אבל בשיחות הטלפוניות זה מופיע, גם בהתכתבויות, זה מופיע.

תא"ל ב. הראל:

לעשות את הפעילות, אתהכניסה לכוונות בצורה כזאת שלא יגביר את המתיחות בין הכוחות.

כל מפקד חשיבה צריך להחליט מה מגביר ומה לא מגביר?

נבנצאל:

ישיבה ס"א

תא"ל ב. הראל

תא"ל ב. הראל:

לא. פה קבעו את השיטה סחי להכנס, אם להכנס, לפעילות

רדיו או לעשות פעילות שהיא מבליטה כוונות. זה

הורגש שלא ייעשה, אבל ההנחה היא על צירים פתוחים או יותר קבועים. אפשר

להכנס לכוונות ספיגה כמעוזים מבלי לגרום לכך שהמצרים ירגישו מיד בכניסתם

לכוונות וכהגברת הכוונות. אם נותנים פקודה ונכנסים בצורה בהולה או בריצה,

מפסיקים להסתובב על קו המים, זה מראה על הגברת הכוונות מיד ועל הגברת המתח.

על זה נאמר שהפעילו חיעשה בצורה כזאת שלא להגביר את המחיתות.

יריין:

אני בכל זאת לא מכין כמה דברי יסוד.

אם יוצאת פקודה להסיל שובך יונים קטן, ההנחה היא

יש פקודה כזאת שנקראה חיק שובך יונים קטן. אבל אחת אומר, בכל פקודה שלב א'

של שובך יונים מורחב זה משמעותו הייתה: שובך יונים קטן. אני רוצה להכין

יש חיק הנקרא שובך יונים מורחב. קודם כל אני רוצה לשאול שאלה שמסביר לי

ואחר-כך אני רוצה לשאול אותך.

חחח הסעיף "כוונותינו" כתוב:

(א) בכוונת הפיקוד להעריך במערך סיני, להריסת

כל נסיון צליחה מצרית

(ב) להעריך להגנת נ.מ. ולספיגה התקפות אויב.

דעכסיו בא סעיף ג) שאני לא מכין את העבריה, אולי אחת מסביר לי.

ג) לחיות בכוונות להשמדת הקו הקרפי כחעלה.

להשמדת הקו הקרפי של מי?

זה לא להשמדת.

תא"ל ב. הראל:

ישיבת ס"א

תא"ל ב. הראל

יריין חסלה לי, זה לא משנה או חלמור, זוהי פקודה מכצע.
 מה פירוש הרבך, להיות ככוננות להשמרת הקן הקדמי של
 החפלה. האם הכוונה בשלב זה היא שיכול להיות מצב שנצטרך להסמיר את הקן הקדמי
 שלנו?

תא"ל ב. הראל: להשמרת כוחות אויב, זה לא הקן הקדמי שלנו.

יריין: להיות ככוננות להשמרת הקן הקדמי של החפלה.

תא"ל ב. הראל: זה הקן הקדמי של האויב. לא היה אף רגע כוונה
 להסמיר את הקן הקדמי שלנו. זה להסמיר את האויב בקן
 הקדמי. השמרת האויב יכולה להעשות בכמה אפשרויות.
 א) השמרת בקן הקדמי, זאת אומרת בזמן הצליחה הורן־ברי
 הצליחה. אם לא הצלחנו כאן והאויב כן הצליח להכנס פנימה - השמרת ק"י התקפת
 נגד של המפקדה הקורפית.

לסקוב אחת רוצה להגיד לי שהסכרים כאלה יכולים לעמוד
 בהקשורה ופקודות בלחימה בקצב שריון? עד שאתם
 מפרש רבך כזה, האויב יכול להיות 5 ק"מ פנימה. זה לא קצב של שריון, ונוסח של
 פקודות שריון.

תא"ל ב. הראל: שובך יוגים בא למנוע את הצליחה ובמגמה להסמיר
 את האויב בקו־הקדמי.

ישיבה ס"א

תא"ל ב. הראל

לסקוב: אני מכין את הפרשנות. אני מכין מה שכתוב. אבל יש קצת סתירה ביניהם.

תא"ל ב. הראל: אני לא הכנתי את הסתירה. אני אומר: שובך יונגיס מרתון,

לסקוב: אני, מבחינתי יש סתירה.

תא"ל ב. הראל: אני מכין.

יריין: להיות בכוננות להשמרת הקו הקדמי של האויב הכוננת?

תא"ל ב. הראל: השמרת האויב בקו הקדמי שלו וגם אצלנו. אם נכנס אצלנו בקו הקדמי, אם האויב מצליח להאחז בקו המים או מנסה לצלוח את המים, כאן הפורוזה לתפוס את המערך, להשמיר את האויב.

יריין: אני מתפלא. אתה לא אחראי לפקודה הזאת, זה יצא לפני

שאחז באת. אם כי אני לא יכול להכין, אם אני הייתי בא לאוגדה

ומוצא פקודה כזאת שסעיף ג) לא ברור, מובן פאליז הוא לגמרי לא ברור, מה הוא אומר.

אני רוצה לשאול: אתה אומר שלב א' זה שובך יונגיס קטן. אני אקרא מה כתוב

בשלב א' בפקודה הזאת, ולכן השאלה שלי היא, אם זהו תורה מסיני או תורה

להגנת סיני, שלב א'.

אני אקרא את שש הסעיפים ולא כתוב יותר, שום דבר, תחת

שלב א'.

ישיבה ס"א

תא"ל ב. הראל

- (א) כוונות לספיגה ארטילרית אוירית'
 (ב) פיגועי הבלתי לוחמים,
 (ג) פרישת הצפירה ומחסומים בקד החעלה;
 (ד) הכסחת המתקנים והמחנות ע"י הכסחת צמורה וחגבור פנימי;
 (ה) פרישת כוחות ארטילרית;
 (ו) פרישת פלוגות הטנקים בחניונים קדומניים.

זה הכל. אין יותר על שלב א' שום דבר.

תא"ל ב. הראל: זה שובך יונים קטן.

יריין: זה שובך יונים קטן, זאת הכוונה היחה. זאת אוסרת, שפת
 לא מדובר על שליחת טנקים לקד החעלה אלא כתוב: פרישת
 הטנקים בחניונים קדומיים. לא מדובר על קד החעלה.

תא"ל ב. הראל: השובך יונים. שלב א' מה שהוא אוסר: כוונות ספיגה
 זה ברור לחלוטין. דילוג עמרות לאחור, הוצאת הבלתי
 לוחמים, זה ברור. הוצאת הטנקים לחניונים קדומיים. הם ישבו כחפזים
 והכוונה כאן שיהיו סחוף לחפזים בקרבת הצמתות של כביש החעלה.

ירינ.

הכנחתי. הפילה חניון משפעותה לא הערכות התקפית, או ביצוע
משימה טנקית, אלא הכוונה היא לצאת מחוץ התעורש ולהיות
בחנייה בשדה. כלומר בטלב א, כפי שנאמר כאן, לא מדובר בכלל בתפיסת קו התעלה
על ידי טנקים.

ב.הראל

תפיסת קו התעלה על ידי טנקים לא נעשית בשום מקרה.
אלא ברבע של התגלות אויב, החניונים בצמחות הם במרחק של
5, 8, מקסימום 10 דקות מנקודות הצליחה. קידום של מחלקה לשם תפיסת הוא כדי
לחת התרעה וזמן מינימלי של קידום הטנקים אל קו המים. הטנקים לא אמורים
להיות בקו המים לפני פרוץ מעולה איבה.

ירינ:

לנו אמר מפקד חטיבה אחר, אלוש, שכשהוא קיבל את הפקודה
להפעיל את שובך-יונים מיד ולא בשעה חמס, הוסיפו אחר כך
אבל את הטנקים אל תקדם. פרוש הדבר שהפעלת שובך-יונים ללא תוספת של סייג, פרושה
את הטנקים כן לקדם לתעלה.

ב.הראל:

יש מספר מעוזים שהם מפורטים בספת ההערכות, שבהם חייבים
להסגא טנקים. ולא היו טנקים במצב ~~ההוא~~ הערכות רגיל,

לפני שובך יונים.

היו"ר אברנט:

איפה הם צריכים להסגא?

ב.הראל:

במצב רגיל, בפעילות כשהחזן שוטף בהעלה, יש מעוזים שאין
בהם טנקים. בשובך יונים, וזה שובך-יונים קטן, מחייב
סיהיו בהם טנקים. מדובר, לדוגמה, במזה הדרומי, פורט תאופיק, לא היו טנקים
ושובך יונים מחייב להכניס שנים או שלושה טנקים. בראס-סורר לא היו טנקים,
שובך-יונים חייב שליחת מחלקה טנקים.

לנדאן:

היו כאלה בגיזרה הצפונית? ספני שאלוש היה בגזרה הצפונית.

ב.הראל:

אני עובר עתה לגיזרה הצפונית. בגיזרה הצפונית היו טנקים
קבועה רק באורקל. עם מתן שובך-יונים, צריך היה לשלוח
טנקים לארבעה המעוזים שמקנול צפונה, לכל אחר בין שנים לשלושה טנקים. לכן

הטנקים האלה היו צריכים להגיע מיד.

יריין:

אני כבר אמנמ 25 שנה פחוץ לצבא, אבל אני לא פתאר לי שפאז
הצבא הרדרר או השתכלל, שכל הדוכרים שאתה מסביר לי לא נמגאים
כאיזה שהן פקודות מבצע. לא יחכן שחוץ מהמסך הערסילאי הזה, שהוא כללי מאד מאד,
אין פקודות מבצע מפורטות.

ב. הראל:

הפקודה בהמטך היא מפורטת יותר. מה שקראת זה השלב הכללי.

יריין:

זה שלב א'.

ב. הראל:

נכון, אבל השלבים כעצמם מפורטים בהמשך.

יריין:

שלב א' עוד פעם מפורט?

ב. הראל:

יש פרוט בהמשך, אלה רק העקרונות.

יריין:

זה סחוס. שלב א' נשאר כמו שהיה קודם. איפה כתוב שבצפון

כן צריך לתפוס בטנקים וכדומה לא צריך לתפוס? איפה היו כל

הפרטים האלה כפקודה מבצע?

ב. הראל:

ראשית, זה בתוך המפה, עם החיצים, עם ציר התנועה והכל.

יריין:

בשלב א' זה לא כתוב בכלל. לא כתוב שאצל החטיבה צפונית

צריכים לתפוס טנקים. אני מדבר על שלב א ברגע זה, כי אתה

מדבר יחי על שובך יוניס קטן.

אט אני טבין נכון, שלב א' הוא התרעה לספיגה, זה הכל. אין

מה שוט דבר נוסף. כלמי הטנקים הסניגה מתכטאת בזה, שהם לא יהיו בתעוזים אלא

ילכו לשה, כדי שימסגו יותר טוב. אין שום סידורים אחרים כאן למניעת צליחות.

מניעת צליחות זו הכוונה הכללית של המרחב, אבל אם אתה אוסר לי ששלב א' שווה

שובך יוניס קטן, פרוט הדגו שביום שנה ב-10.20 בכוקר איש לא התכוון בפקודה

לצליחה, אלא כל המטרה היתה להזהר בספיגה. נכון או לא נכון?

ב. הראל:

היתה פקודה להתכוון א. לספיגה, ב. לצליחה.

יריין:

איפה כתובצליחה? שובך-יוניס קטן זה לא צליחה.

ב. הראל:

כתוב בפקודה. כונננה להשמדת כוחות אויב צולחים. זה כתוב

בפקודה המבצע.

- יריין. איפה זה כתוב? איזה פקודה? כמה שאתה הקראת לנו זה לא כתוב.
- ב. הראל. זה כתוב בשוכך-יוניס.
- יריין. סלח לי, רגע. בשוכך-יוניס כתובה הפטרה הכללית, אחר כך כרוב שלוב א', אתה אומר לנו ששלב א' זה שוכך-יוניס-קטן.
- שלב א' הוא רק ספיגה.
- ב. הראל. הפטרה לא השתנתה, כתוב: פטרה הסכצע. פטרה הסכצע לא משתנה משלב לשלב. מה שכתוב בפטרת הסכצע או פטרה הכוננות הוא: למנוע צליחת אויב על ידי הפטרה או בקו הסיס, או בקו כניסי, איפה שיחפסו אותו.
- יריין. אבל אתה אומר לכצע רק שלב א', וכל אחר מכיין, זה כתוב בהנחות היסוד, שלב א' לא ימנע צליחה. בהנחות היסוד בטעיף ד כתוב. "כוחות הטנקים שבקו בפרישתם הנוכחית אינם מהווים עצמה מספקת כדי לבלום אויב שתחזק את קו החעלה ומנסה להקים ראש גשר. יהיה הכרח לרכז עוצמה של שני גדודי טנקים לפחות לכל גיזרה מוקדם ככל האפשר". אם אוטורים לפישהו עד טעה חסס להסלים שלב א' בלבד, פרוש הדבר או שיוצאים שהנחה שאין צליחה, כי ברור שתכת הזה לא מספיק, ולכן מדברים על ספיגה.
- ב. הראל. לכן ניתנו בהסך פקודות שכתוב לפסקת הטינה עורפית, כי לחטיבה הקדמית לא משנה שום דבר, ככל שקרה החטיבה הקדמית פרושה באותה טערכת. חטיבת קדמית 14 ב-275 אינן משנות את התערכות של הכוחות שנמצאים בקו. הדבר היחידי שקורה בשוכך-יוניס-גדול זה חוספת כוחות.
- יריין. אני לא כך הכנתי מספקדי החטיבות. אני הכנתי שכרגע ששש שהוכרז שוכך-יוניס-גדול, כל התערכות של החטיבה שבקו משתנה לחלוטין; הגיזרה הדרומית נתפסת על ידי חטיבה, ואילו אלה שהיו בדרום עוברים למרכז, ואלה שהיו במרכז...
- ב. הראל. לא. המערך כפי שהוא כתוב בשוכך-יוניס, הכוחות שנמצאים בגיזרה אינם זזים. חטיבת 401 או חטיבה עורפית נקרא לה, הולכת וחוספת את הגיזרה הדרומית. הגדוד של חטיבת 14, שהיה בגיזרה הדרומית נשאר

בגיזרה הדרוסייה ז'לא מסנה את ההערכות שלו. לעומת זה יש תוספת גדוה אחד, שאתו אפשר לעבוד בגיזרה, להפעיל סכות נגד, להגבר, להסמיד כוחות אויב. אותו דבר בגיזרה המרכזית.

ההבדל בחלוקה של האחריות. הגיזרה הדרוסייה עוברת לחטיבה

עורפית.

הבנתי, אני חוזר ושואל. כאשר בשעה 10.20 פודיעים לחטיבות

יריין.

בקר שעד 17.00 יש להפעיל שלב א' בלבד, כהובג " להחזיר ספקדי

חטיבה מסיוור, חס"ק ככוננוה לתנועה" - זה רמז למפקד החטיבה?

לא. יש פקודה מפורשת. יש פקודה שניתנה. הכוון לשוכך-יונים

ב. הראל;

לחטיבה עורפית.

נתחם ב-9.45 ל-401.

לסקובו

הפקודה שניתנה ב-8.30 בבוקר כללה את החכנית כולה, את כל

ב. הראל.

שוכך-יונים, מה יקרה ואיך יקרה. בשעה 10.20 ניתנה פקודה

לביצוע של שוכך-יונים קטן. ניתנה הוראה לחטיבה 275, לחטיבה 401. היכף נקרא את

הפקודה, בשעה 9.05 ביום 6 באוקטובר יש פקודה לחטיבה 401: "יש להכין את שוכך

יונים מורחב, לפרוש בעורף בלבד, חפציות ומחסומים." זה בשעה 9, ניתנה כבר פקודה

התרעה לחטיבה עורפית, לסמח"ט. זאת אומרת שהחטיבה קיבלה את ההתרעה, אני לא

כדיוק מבין למה חותרים.

חותרים להכין מה קרה.

יריין;

הפקודה ניתנה, התרעות ניסיון, זה קורה במקביל לקבוצת

ב. הראל;

הפקודות אצלנו. ישכנו עם חטיבה 460, ישכנו עם כל

החטיבות, ישכנו בערב עם מח"ט פח"ס ודיכרנו על אפשרויות ציוות הכוחות,

ארבון הכוחות, התקפות הנגד.

יריין;

אציג את השאלה בצורה אחרת. לא חותרים לשום דבר, ..

אני רוצה להכין למה תיחה הכוונה. אם כחוב בהנחות

היסוד, בסעיף ד, שהנחות של היחידה הקדמית אינם יכולים למנועצליחה, פרוש

הדבר שכשכיל למנוע צליחה צריך להפעיל את שוכך יונים מורחב. אם ב-10.20 אמנם

אמנם נותנים כוונות להתיבות, אבל הפקודה אוסרת שעד שעה חמש יפעילו רק את שלב
א, פרוש הדבר שבשלב זה של נתינת הפקודה עדיין אין מחשבה למנוע צליחה.
ב. הראל: בשעה 10.20 הפקודה היתה להכנס סיד לספינה,
להיות בכוונות לקדם את החטיבה העורפית. המשמעות היא לביצוע מירוי של החטיבה
הקדמית, גמר הכנות של החטיבה העורפית, הנועה מהחטיבה העורפית קדימה לפי פקודה.

אחרי כן רבא

לפני כן רשמה א.א.

- 42 -

ועדת החקירה

ר.ב.א.

20.1.74 - ישיבת ס"א

הערות: פא"ל ברוך הראל

ז"א שבטלב זה, נאמר כך אני אציג את השאלה אחרת:
בניח שב- 10 בבקר היה בטחון מוחלט שבשעה 6 המצרים

י. יריין:

צולחים את התעלה.

תא ל ב. הראל:

זה לא יערך שצולחים.

י. יריין:

אילו. בניח שהיתה מגיעה ידיעה בבטחון - בשעה 6
צולחים את התעלה. האם את החסיכות העורפיות, כלומר -
"שובת יוניס מרחב" היו מפעילים לקו, או גם כן היו אומרים - תחכו להוראה, לפי
התכנית, לפי התפיסה?

ב. הראל:

שלב ראשון היה צריך לתת "שובת יוניס קטן", זה בוצע.
שלב שני צריך היה לתת אפשר לומר "שובת יוניס" מופעל,

וזכו. ואז חל עוכד במקביל.

י. יריין:

זאת היא התפיסה או לא, זאת היא השאלה שלי?

כן.

ב. הראל:

כי מישהו אמר לנו לכאורה, אני לא יודע אם זה נכון או
לא, הוא אמר - גם ב"שובת יוניס", יותר טוב אולי,

י. יריין:

שתחסיכות הרדוביות תהיינה בעורף. לתת לתורר לאויב, ואז סכה נגד. אני לא נכנס
כרגע לויכוח אידיאולוגי מה טוב או רע. מה היתה התפיסה, אם יודעים בבטחון שיהיה
צליחה, האם הכוונה, ש"שובת יוניס" ~~אמצע~~ מרחב", יופעל מיד או לא¹.

ב. הראל:

יש מה עוד גורם אחי שצריך להביא אותו בחשבון, והוא -
מכרם שנקרא "כוונות לצמניה". עכשיו, צמניה זה שוב פעם,

"שובת יוניס קטן", לא שסתנה, אבל לא נכנסים ל"שובת יוניס גדול". נמכעים תכנית
התקפית צמניה, ומה יש הודעה (מיד אבדוק את השעה פהי התקבלה).

ב-6.10 בשעה 11.10, פיקוד דרום נותן פקודתו: ההרוא

לצמניה מחר בלילה.

ישיבה ס"א (בקר)

תעד: תא"ל ברוך הראל

היו"ר אגרנט.

זה היה ב-6 לחודש?

ב. הראל:

ב-6 לחודש ב-11 ד-1 דקות, כיום ראשון בלילה.

עכשיו התכנית, נקודת המוצא הבסיסית היתה - שבכל

מקרה של צליחה מצרית או פעילות התקפית מצרית, אם זו מלחמת התשה כזו או אחרת,

זה"ל יעבור להתקפה, ואז אמרו - לא חשוב אם תהיה צליחה או התקפה כזו או אחרת,

אנחנו הולכים לקחת את החלק הצפוני מקנטרה וצפונה עד פורט-סעיד.

זה פקודת אג"ס, והנה פה נתנה פקודה, - היכוזן לצפניה, וצפניה המסמעות שלו -

שהחטיבה העורפית ש"שוכנת יונים גדול", היא סיוערת לחגבר את הקו הקדמי.

היתה לנו הוראה - ללכת לגיזרה הצפונית בעיקרה.

הקדמי

במקום לחגבר את הקו ~~אמצע~~ המרכזי, או..

י. יריין:

הדרומי או המרכזי.

ב. הראל:

ועכשיו, כתוצאה מהפקודה הזו אפשר לראות את ההשלכה

של הנועה של חטיבה 401 שהיתה חטיבה עורפית.

לפי "שוכת יונים" - חטיבה עורפית נעה בשני צירים: בגידי ותמיתלה...

זה לכי "שוכת יונים"?

י. יריין:

כן. ופה בפועל נתנה פקודה לחטיבה 401 - לצוע

ב. הראל:

כציר הגידי עם גדר אחר, לא לנוע בכלל כציר המיתלה.

ולנוע כציר היותר צפוני קרוב יותר לביר-גמגמה והוא נקרא פדוי. זה ציר סכיר-גמגמה.

זה הכל בגיזרה הצפונית?

היו"ר אגרנט:

זה בגיזרה המרכזית, אבל טוב-פעם מתוך ראייה בעין

ב. הראל:

אחת לצפניה, ואז כל המערכת הדרומית וזה יותר צפונה

בשינוי מתיק היסוד. לכן, שלב אלף אינו שונה באף אחת מהתכניות האופרטיביות.

לא חשוב צפניה, בן-חיל, שוכת יונים, שלב א' הוא אחד ואחיד - פריסה של החטיבה

אקדמית, והחטיבה הקדמית אינה משתקה שונה מצפניה. לכן הפקודה הזאת נתנה את

ההשלכה שלה לתנועה של חטיבה 401 מאיזור המחנות העורפיים אל אור הקו הקדמי

וערת החקירה - 20.1.74 - 44 - ד.כ.א.

ישיבת ס"א (בקר)

תעוד:אא"ל כרוך הראל

ב. הראל: לפני.

זה כדיוק מה שרציתי לדעת.

י. יריין:

אני רוצה לומר פה - היתה שיחה בינוי ובין אלברט ז"ל,

ב. הראל:

בנוכחות קלמן סגן, ביום שישי, לפני כל העסק, וכיון

שלאלברט היתה תחושה שמה הולכת לקרחה מלחמה כזו או אחרת הוא לא יכול היה לדעת איזה מלחמה, גם אני לא, אני הצעתי לאלברט ביום שישי, אפרתי - בוא נעשה "טובה יונאים" ביום שישי, לקדם את החטיבת העורפית ולהוציא את מפקדה האוגדה מכיר-גפגפה לאום-סחצה.

זאת אחת "צ"א רצית לעשות את זה?

ה. לסקוב:

כן ביום שישי לפני הצהריים, קלמן סגן היה נוכח.

ב. הראל:

איפה זה אום-סחצה?

היו"ר אברנט:

מערכות מרפידים בערך 10 ק"מ או 15 ק"מ, זה בין

ב. הראל:

מרפידים וכביש הרוחב, ושם היה לנו מוכן מוכן מפקדה

חמורה באדמה עם מערכת טלפונים, עם מערכת אנטנות ורדיו, הכל היה מוכן. ואלברט לא מסכים, הוא אמר - שאין אישור להעזיז אף כום.

הוא דבר אז עם מישהו במיקוד?

ה. לסקוב:

לא באותו מעמד לא, אבל היה לא רקע שלי לא היה, יותר מזה -

ב. הראל:

אני גם אפרתי לקלמן סגן...

מה המקור של קלמן סגן?

י. יריין:

קלמן סגן היה אסור ביום ראשון לקבל את המיקוד.

ב. הראל:

אפרתי אז לקלמן - אתה ביום ראשון לא מפקד האוגדה.

הוא שמע את השיחה הזו?

היו"ר אברנט:

כן, אני לא יודע אם הוא זוכר את זה עכ"ם זו לא

ב. הראל:

היתה שיחה יחיד, זה היה בנוכחותו של קלמן סגן.

ישיבה ס"א (בקר)

הער: תא"ל ב, הראל

י. יריין: עכשיו אני מבין, אני מסכם בקצרה - "שוכח יוצים מורחב"

צריך את החטיבות העורפיות להזיז קדימה, כדי לקדם

את הצליחה, ולא בדיעבד, אחרי הצליחה...

ב. הראל: זכור.

י. יריין: לא נתנה פקודה - להזיז את החטיבות קדימה, גם מפני

שלא נתנה הוראה להפעלת "שוכח יוצים מורחב", וגם

מפני שהיתה איזה התראה לצפניה, שלפי צפניה החטיבות העורפיות, 401 לפחות

ככלל צריכה ללכת צפונה ולא דרומה, זכור?

ב. הראל: זכור.

לוצאן: אולי אחד זכור מהשני, מפני שרצו להפעיל את צפניה

כאילו חסכו את החטיבות העורפיות כשכיל צפניה, במקום

לפזר אותם לאורך התעלה.

ב. הראל: התפיסה שאני הצגתי בשיחה שאיתה לי ביום שישי עם אלברט

היתה יכולה לענות; שלדעתי, על כל אהם מסלולת האפשרויות

בהבדל אחד - שזה היה מחסם את הגיזרה. ז"א, היה מראה לפגרים שיש פעילות.

זאת אי אפשר להסתיר במדבר הזה, תנועה של חטיבת או התמקדות, שינוי של התמקדות

של חטיבה, מבלי שהצד השני ידע.

ח. לסקוב: אתה זוכר באיזה שעה שוחחתי על זה עם אלברט?

ב. הראל: אני חושב שזה היה בסביבות 1 או 11, אני לא זוכר

בדיוק את השעה, אבל זה היה סמוך לצהריים, ואז גם

אלברט אמר לקלמן - שיסע הבייתה. קלמן היה אמור להשאר ביום שישי ואולי

גם בשבת, ביום שישי עד המסום האחרון להפיטה, והוא אמר לקלמן - שיסע

הבייתה. נחתי לקלמן שאכנחי לו, תיק עם נהונים, גם על הערכות האויב ועל

הערכות כוחותינו. נהונים שאשתדל כגיזרה. אסרתי לו שיקח את זה לשכת הבייתה,

והוא באמת לקח את זה, זו היתה השיחה ביום שישי.

ר.כ.א.

- 46 - 50-

ועדת החקירה - 20.1.74

ישיבה ס"א (בקר)

תעודת חא"ל ב. הראל

- היו"ר אגרנט: מה זה היה לצורך החמישה?
- ב. הראל: כן, קלסן היה לצורך החמישה...
- היו"ר אגרנט: כשכיל זה נחת לו את הדיק הנחוצים?
- ב. הראל: כן הכנתי לו את הדיק כדי שידע בתקופה ההתחלתית שיוכל להעזר בנחוצים שהכנו לו כתיק.
- לנדאו: אנחנו שמענו מאלוש - שחיה שלב מסויים - הוא קבל פקודה ל"שובה יוניים", וכעבור זמן קצר, פתוח מטעם אני חושב, הוא קבל פקודה מחוקנה - לא לקדם את הטנקים, אלא איך אפשר להבין את זה, האם גם זה יכול היה לנבוע מהמחשבה להפעיל את הכנייה צמצויה?
- ב. הראל: לא, טוב-פעם, היו לי שיחות רבות עם ולברט בתקופה של הכוננות מהראשון לאוקטובר עד ל-10 ביחוד כיום שישי ויום שבת, אני דגלתי בכניסה מוקדמת ל"שובה יוניים". גם אם המחיר, שתגזרה תהיה חסה. ז"א, נבצע פעולות שהם עלולות להתפרד ע"י האויב כפעולות בלתי שגרתיים - הגברת הכוננות.
- היו"ר אגרנט: אתה הצעת פעולות כאלה?
- ב. הראל: אני הצעתי, אני לא יכול לתת פקודות, אני הצעתי - להכנס מיד ל"שובה יוניים".
- י. יודין: מהי?
- ב. הראל: כיום שישי, כאשר ידענו את השיון, כאשר אמרנו לנו - טענה השיון תהיה ב-18.00, אמרתי לאלברט - לבצע מיד "שובה יוניים
- מלא".

המשך דבריו רשמה א.א.

- 51 -
לפני כן רב.
או.היו"ר אגרנט:

כאיזה שעה זה היה?

ב. הראל:

אני חושב שדיברתי איתו ביום שבת אחרי

קבוצת הפקודה בבוקר, בסביבות עשר ושלושים

אחת-עשרה. הצלחתי בסופו של דבר בסביבות שתיים-עשרה וחצי או אחת לשכנע

אותו לחתום פקודת שובך יוניס, בניגוד לפצטונו. זאת אומרת, ~~מחמת~~ ראיתי

שיש אצל אלברט מלחמה פנימית חזקה מאוד מצד אחד - הידע שהיה אצלו על

אפשרות פתיחה באש ואפשרות מלחמה, ואני מניח שהחיילות שבן להחנהג כהחאם לפקודת

קייסום, ופקודה קייסום הייתה לא לגלות פעילות שעלולה הייתה להתפרש כהגברת

כוננות או גילוי כוונות התקפיות כדי למנוע הסלמה, ובשעה שתיים-עשרה וחצי או

אחת אינני זוכר בדיוק, הסכים לחתום פקודת שובך יוניס.

אגרנט:

מרחיב?

ב. הראל:

שובך יוניס ללא פירושים קטן או גדול.

כי שובך יוניס רציני לראות קודם כוונות

ספינה כי הייתי מודאג מהספינה. ביקשתי גם להוציא את החסימה העורפית מהמחנות

הקובעים, לפחות מחוץ למחנות, והוא הסכים לזה, ונתן את הפקודה. את הפקודה

אני חוש, אני לא בטוח, שהוא נתן באמצעות עמית, קצין שהיה כפקודת האוגדה, קמב"ץ,

וחלק נתן את זה עצמו בשיחות עם המפקדים.

אגרנט:

אז הוא נתן חלק באמצעות הקמב"ץ,

ב. הראל:

וחלק הפעיל בעצמו, שיחה טלפונית שלו.

כעבור רבע שעה או עשר דקות, אינני יודע בדיוק,

אבל באיזשהו שלב יותר מאוחר שינה את הפקודה ואמר לכצע את שובך יוניס לא כולל

הזרע טנקים. מאין נבע השינוי, אני לא יכול לוטר.

לסקוב:

לא שאלת אותו?

ב. הראל:

אני לא שאלתי אותו ממה נבע, הוא שינה את

הפקודה. ידעתי שהוא כל הזמן הסתייב מביצוע

שובך יוניס, לא משום שהוא חשב שלא צריך, אלא משום שכנראה היתה לו מקורה, אבל אני לא בטוח, שלא לכצע את זה. הוא כל הזמן טען שאני משמש נותן לו עצות נצוה ואני נביא זעם. כשניסיתי להאר לו מה שצפוי לקרות הוא אמר שאני נביא זעם. אגב, את הכינוי הזה הוא הרביק לי בנוכחות חיים גורי. חיים גורי הסתובב אז באוגדה.

סתי הוא אמר לך את זה?

אגרנט

זה כבר היה עם פרוץ פעולות האיבה, אינני זוכר סתי. כבר התחילה המלחמה.

ב. הרצל

מה עשה שם חיים גורי?

יריין

חיים גורי הסתובב באוגדה בתור מסביר, סופר. מסתובבים מסבירים לחינוך.

ב. הרצל

הוא היה קצין הסברה?

לנדוי

קצין חינוך?

אגרנט

קצין חינוך יש באוגדה, רס"ן שריר. אבל עם התחלה הסתיחות זעם הסתיחה באש כעס, באו עתונאים וסופרים וכתבים שכל אחד ניסה להגיע אל מקורות אינספורסציה.

ב. הרצל

השינוי שאתה מדבר עליו כעבור עשר דקות או 15 דקות, היה צריך להעביר לכוחות שונים -

נכנצל

כמה חסיכה וכמה יחידות, את כל זה זה הוא מעביר כעצמו מיד?

לא. חלק נעשה על ידו וחלק נעשה על ידי עמית. שהוא אחרת הקסב"צים.

ב. הרצל

מקורה כזאת הועברה גם לחסיכה 14?

לסקוב

- אני מניח שכן. ב. הראל
- על הפקודה הקודמת הוא נתן חלק בעצמו וחלק נכנצל
על ידי הקסב"ץ?
- נכון. ב. הראל
- גם השינוי חלק הוא וחלק על ידי הקסב"ץ, נכנצל
וזה הועבר לכל היחידות?
- אינני בטוח בזה אם השינוי הועבר לכל היחידות, ב. הראל
אני לא עקבתי.
- אתה יודע מהו לאן כן הועבר? נכנצל
- אני יודע שהועבר ל-275. ב. הראל
- אז כיתס לשינוי אינך בטוח? אברנס
איך הוא העביר את השינוי אתה לא בטוח?
- ל-275 אני כמעט בטוח שהוא העביר את השינוי ב. הראל
וזה בטוחה שלו, בשיחה אישית שלו עם אלוש.
- אבל מאין נכע השינוי אינני יודע. נכנצל
- כמה יחידות בערך היו, אתה מניח אותם קודם ב. הראל
כל אלה שהיו בקבוצת סקודות בבוקר.
- רק לשני גורמים - ל-275 ול-14 המסמעות ב. הראל
היתה לגביהם בלבד.
- 275 זה אלוש ומפקד חטיבה 14 זה רשף? אברנס
- כן. ב. הראל

- נבנצל:
 אבל גם הייתר צריכים לדעת מה עומד לפניכם?
- ב. הראל:
 זה לא משפיע עליהם. השוכך יונים כשלב הזה לא משפיע עליהם.
- נבנצל:
 אם יבואו סנקים או לא יבואו סנקים זה לא משפיע עליהם?
- ב. הראל:
 לא. זה רק הקו הקרמי. הקו הקרמי היה ת"ס שני קוחות - 275 ו-14. והמסמעות להזיז את הסנקים כשוקר יונים זה לבניהם בלבד. כי לבני האחרים היך צריכים לקבל פקודה אם לנוע לצפניה או לנוע לשוכך יונים. מה שניתן להם זה להיות לכוננות לתנועה בלבד. אמילו אישור לערוך את הסנקים מחוץ למחנות לא ניתן. היה מקום אחד שאני הייתי מאוד מודאג מסנו וזה ברור 196 שהארגון כיס"ח בביר-חמדה ועל זה אני בסוף שלחצתי באג"ם שלנו לקבל אישור מהמפקד להזיז אותו מתחת לסככות אל מחוץ למחנות. היו לנו חפירות. מה שקורה בסככות, הסנקים צמודים וצפופים ומצה אחת יכולה להדליק את כל הסנקים או חלק מהם ולסנוע הרצאה של האחרים. כעור שפרישה מחוץ למחנה המסמעות של זה זה כל סנק יש לו את החפירה שלו והוא לא יכול להפגע אם סנק אחר נסגע.
- נבנצל:
 סאז 6 לאוקטובר הזמנן לך לשוחח עם מח"ס 275 על הנושא הזה של הזזת הסנקים?
- ב. הראל:
 נפגשתי עם מח"ס 275 פעם אחת ביום החקירה פה, ואז שוחחתי על הנושא?
- נבנצל:
 הוא שאל אותי אם אני זוכר את השינוי של הפקודה ואני זכרתי את השינוי של הפקודה.
- נבנצל:
 הוא שאל את זה אותך כאן, כשפגשתי כאן?

- ב. הראל: פה בכיה המספס. פגשתי אותו בפעם קודמת בפאיד, כשהייתה חקירה סוקרמת פנימית של הפיקוד.
- נכנצל: גם א עלה הנושא?
- ב. הראל: זה אני לא זוכר. אבל אם אתה שואל אפפה פגשתי אותו, אני אומר פגשתי אותו משני מקרים מאז ה-6 לאוקטובר. פגשתי את אלוש פעמיים גם את אסנון פגשתי פעמיים.
- נכנצל: לא שאלתי את פגישתה. שאלתי את הנושא הזה של הזנת הכוחות עלה בשיחות בינך לבין סקר 275
- ב. הראל: אני חושב שעלה פעמיים פעם ראשונה אני חושב שזה עלה בפאיד, פעם שניה זה עלה פה.
- יריין: כענין זה - גם היום חזרה על כך, אבל בפעם הקודמת אם אינני טועה, אתה אמרת שהמקרה הזאת שוכך שונסם מייד ב-12 וחצי עד אחת, ואחר-כך כרבע שעה אחרי זה הכיסול, אתה אמרת שזה רשום, ששתי המקורות האלה רשומות כיוסן. אני לא יכול למצוא את זה. אתה יכול למצוא את זה?
- ב. הראל: הכיסול, אני בטוח שזה היה.
- יריין: אתה אמרת שזה מופיע כיוסן. אני לא מצוא את זה כיוסן.
- ב. הראל: יכול להיות שזה רשום כיוסן מבצעים איזשהו.
- יריין: אתה נתת לנו את כל החומר. ואני לא מצוא את זה. יכול להיות שזה כתוב. זה כל החומר שישנו?
- ב. הראל: זה כל מה שיש.

- מה לא מצאת את הפקודה?
יריין
- כרגע לא מצאתי.
ב. הראל:
- ניחן לך עוד רגע לחפש.
יריין
- סיון החומר נעשה עלידי עוזר קצין האג"ס.
ב. הראל:
- זה סיון? או שזה מלא? אז אן מה או מה
זהצריך להיות. חמצא את זה.
יריין
- יכול להיות שיש עוד יומני מכצעים של החטיבות
אולי. לא שלנך.
ב. הראל:
- אזלכם זה ורא היה צריך להיות רשום. לא?
יריין
- אולי זה מופיע יחד עם "הפעל אור יקרות" בסוס
הזה?
לסקוב:
- אין לי כרגע רשימת שלי של העדות הקודמת.
יריין
- אבל אני כמעט בטוח שאז נאמר לנו על ידי העד
שהענין הזה רשום ביומן. הפקודה באחת והשינוי רבע שעה אחרי זה.
לסקוב:
- ביומן של 275 זה מופיע.
יריין
- אלוש כתב את זה אצלו ביומן. אני רוצה לדעת
מי נתן את ההוראה הזאת?
לסקוב:
- אני גם לא מוצא בחטיבה 14 שום דבר. הוא קיבל
בחשך וחצי וב-13:30 הוא קיבל פקודה של כוננות
ספיגה.
- 14 אפר שהוא לא קיבל הגבלות בענין זה.
יריין

ישיבה סג - בוקר
הער: הא ל ב. הראל

ידין:

אלוש אמר שקיבל, וחת-אלוף הראל אמר בפעם הקודמת אם אינני טועה, שהפקודה והשיפוט
רשומים ביומן. זה היומן של האוגדה. אתה לא סוצא את זה?

ב. הראל: לא. יכול להיות שזה ביומן של 275.

ידין: ביומן של 275 ראינו, השאלה אם פקודה כל
כך חשובה או לא חשובה, מדוע היא לא נרשמה

ביומן?

ב. הראל: אינני יודע.

אחרי כן סי.

לפני כן - א.ו.

ועדת החקירה - 20,174

ישיבה ס"א - בבוקר

ס.י.

הערות הא"ל ב. הראל

- ידין: מי ניתן את היזמן הזה?
- ב. הראל: הא"ל, יש מה בטופס, כל החומר מתנהל בהס"ל.
- ידין: מי זה אתר?
- ב. הראל: מה יכולים להופיע שמה שונים, שזה מי נזחן את המקורה, מי מבצע, לא ועל-ידי מי זה מועבר.
- ידין: המרדח - מיהו?
- ב. הראל: הקמב"ץ של האוגרה, היה קמב"ץ באוגרה.
- ידין: אז הוא מרדח לזה כפקיד? זה איזה פקיד? מי זה?
- ב. הראל: יכול להיות שמי שביצע את העבודה זה אחר בשם אהוד.
- ידין: אחר זה יכול להיות סתם סמל.
- ב. הראל: סתם סמל, סמל מבצעים.
- ידין: דבא הקמב"ץ ואומר לנו: תרשום שניחנה מקורה כזאת וכזאת, אן: תרשום שהגיעה מקורה כזאת וכזאת.
- ב. הראל: הטכניקה היא שהיזמן מונח פתוח על-ידי חדר המפקד, יש סמל שכל הזמן רושם, הקמב"ץ, מדברים בטלפון - הוא רושם, אם לא - אומרים לנו: עכשיו תרשום את זה וזה, מיד מסוך לשיחה.
- ידין: כלומר, אם לא רשומה פתחוקה דבע שעה אחר כך, פירוש הדבר הוא אחת משתיים: או שזו הייתה שיחה טלפונית גניחה בין אלברט ובין מפקד החטיבה, ואיש לא א טרח לרדוח לו...
ב. הראל: זכרון, מה שמחנהל בלשכה, זאת אומרת השיחה של אלברט אישית, אינן נרשמות, אם הוא לא מוסר: תרשום את זה ואת זה.
- ידין: אז על סמך מה אמרת בפעם הקודמת שבאמת רבע שעה אחר כך כן ניתנה מקורה?

ועדת החקירה - 20.1.74

ישיבה ס"א - בבוקר

מ.י. .

הער: הא"ל ב, הראל

- ב, הראל: יכול להיות שזו החרשמות מהשיחה עם אלוש.
- בכנצל: אגב, צריך לשים לב שלא בקלסר הזה ולא בשני יש הקפדה על הזמנים של הפקודות, אין מוקדם ומאוחר, יש פקודה מאוחרת ויש מוקדמת.
- ב, הראל: המספר הסידורי, כי חלק מזה יצא...
- בכנצל: אבל לא זה ולא זה מסודר לפי השעות, בכל אופן לא בהקפדה.
- יריין: כלומר, חסלה לי, אני במצב לא נוח קצת, אצלי החומר איננו. אחת אומר עכשיו שכאשר אמרת בפעם הקודמת שרבע שעה אחר כך ניהנה פקודה, עכשיו אחת אומר שיכול להיות שזה כבר על סמך השיחה שלך עם אלוש.
- ב, הראל: או על סמך העיון ביומן המבצעים של אלוש, כי אני קיבלתי את יומני המבצעים...
- היו"ר אגרנט: האם אתה מזכרוןך זוכר את השיחה הזאת?
- ב, הראל: את השיחה של אלברט עם ...
- היו"ר אגרנט: שהוא מודיע על השינוי לאלוש?
- ב, הראל: לא הייתי נוכח בזמן השיחה.
- היו"ר אגרנט: אז כל מה שאתה אומר זה מה שאלוש אמר לך?
- ב, הראל: או שראיתי את זה ביומן המבצעים, או של אלוש או שלנו, אצלי אני לא רואה את זה.
- יריין: אבל אצלך אתה לא מוצא את זה.
- ב, הראל: לא מוצא את זה.
- יריין: זאת אומרת שמבחינה זו, אם אתה באת, נאמר - אני לא כופר ביריעה הזאת - אבל אם באת לחזק נאמר את ההודעה של אלוש, בעצם החיפוק שלך כרגע איננו ממקור ראשון; הוא מכסימס או מהיומן של אלוש עצמו, או ממה שמעתי מאלוש.

ס.י.

ועדת החקירה - 20.1.74
ישיבה ס"א - בבוקרהער: תא"ל כ. הראלכ. הראל:

זכור.

נבנצל:

לולא שאלנו אותך, עם כל הכבוד, אבל תת-אלוף שמעור כרי
לחזק דבר של עד אחר, ואחר כך מתברר שזה בעצם בעקבות דברים
שהעד האחר אמר לו כאן אגאג במשרד...

כ. הראל:

לבכי אפינות של היופנים המבצעיים, אני מאמין בלב שלם...

נבנצל:

אבל אחה אמרת את זה כעדות שלך מקודם. ולולא המסכנו לשאול
אותך, היה נשאר רושם שאתה יודע משהו מעבר למה שאלוש אמר לך.
מתברר שלא.

כ. הראל:

אני יודע על מתן הפקודה ועל הרקע של מתן הפקודה.

והרקע בא בעקבות

היוד"ר אגרנט:

הרקע של הפקודה עצמה?

כ. הראל:

של הפקודה עצמה.

לסקוב:

בעדות הקודמת אני לא זוכר שדיווחת על , אז יכול

להיזהר שאני טועה. בעדות הקודמת אין שום דבר, בכל אופן

אצלי לא רשום, על . ממי קיבלת ידיעה על

כ. הראל:

מקצין המודיעין.

לנדוי:

אני רוצה בינתיים לדעת: בחנחה שתתקיימה שיהיה כזאת, כפי

ששמעה מאלוש, מדוע אחה שולל את הניחוש שלי שאולי זה הושפע

מן הפקודה לצפניה" שנחקלה בשעה 11.00 ומשהו, ועד שזה הגיע לאלברט. מכחיצת

סדר הזמנים זה נדבק, לא?

כ. הראל:

כן. אבל ההגיון, זאת אומרת הפקודה בכל מקרה, גם בצפניה"ן

ההיערכות של החטיבה הקדמית לא משתנה. זאת אומרת גם אם

מתבצע "צפניה", הטנקים של החטיבה הקדמית חייבים לנוע קדימה, אל החניונים.

פ.י.

ועדת החקירה - 20.1.74

ישיבה ס"א - בבוקר

הער: הא"ל ב. הראלידין:

אמרת פה בפעם הקודמת, אחרי ששאלתי אותך על כל העניין הזה:

"החלק הראשון (זאת אומרת לחת את הפקודה המיידית) - זה

היה בהמשך ללחצים שלי על אלברט. הוא נכנע ונחן פקודה ל"שובך יוניס" מבלי

סקיבלנו אישור. מה קרה בין סתן הפקודה הזאת לשינוי הפקודה - כלומר זה בסך

הכל הפרש של 10 דקות או רבע שעה - אינני זוכר בדיוק. לא יודע. מצאתי עובדה

מגמרת שהוא ביטל את הוצאת הסנקים." אני שואל אותך: "נשמע על כך?". אתה אומר:

"מה גרם לזה - אינני יודע". פה השופט לגדוי שואל אותך: "אין רישום על כך?

מלמעלה, זאת אומרת." אתה אומר: "אצלנו יש רישום, אם אינני טועה, של סתן

הפקודה ל"שובך יוניס" וכיסול הסנקים. יש באיזה מקום. אינני זוכר. ראיתי

זאת באיזה מקום. רק מה הלך בין זה לזה - אינני יודע". שאלה של לסקוב:

"אחם מנהלים רישום של שיחות סלפונציות?" - "כן. מנהלים. כל מה שאתה רואה

פה רשום - אלה שיחות סלפונציות רשומות. אבל של האלוף עם המכונים ושל האלוף

למטה - יש רישום רק כמידה דיש מישהו בפניס שרושם. מה שהוא דיבר עם אלוף

הפיקוד, עם הרמטכ"ל, עם סגן הרמטכ"ל, עם ראש אמ"ן - היץ לו הרבה שיחות; מה

שהוא דיבר - אין לנו רישום, ואני לא יודע. הוא דיבר הרבה פעמיים עם סגן

הרמטכ"ל, עם הרמטכ"ל ועם אלוף פיקוד דרום... מה קרה בין סתן הפקודה לבין

זה - גם כן אינני יודע." אז אני אומר: "נחזור לזה". ואחר כך אתה אומר:

"אני אביא תומר... אני אביא כל מה שכתוב שם".

זאת אומרת, אתה אמרת שאתה זוכר שראית רישום על זה; אתה לא

זוכר איפה ראית רישום על זה. עכשיו, פירוש הדבר, שהרישום הזה איננו באוגדה.

ב. הראל:

לא. חזרתי על אותו דבר, ואני אומר גם כעת. אינני טוען שזה

רשום אצלי. זאת אומרת אני טוען שאצלי כל השיחות נרשמות, אז

מ.י.

ועדה החקירה - 20.1.74
ישיבה ס"א - בבוקרהערות תא"ל ב. הראל

מרכיב השיחות נרשמו...

יריין:

אתה אמרת שראית את זה. תאמת?

ב. הראל:

אני אומר שראיתי את זה דשום, עכשיו שאתה מראה לי שאין

ביוסן שלי - אני אומר: יכול להיות שזה לא ביוסן שלי, שאני

ראיתי את זה כיוסן של אלוש, כיון שאני ראיתי גם את היוסנים שלנו וגם את

היוסנים של אלוש.

יריין:

אני שואל אותך עכשיו יותר, אני רוצה שזה יהיה ברור: יכול

להיות שזה לא ביוסן של האוגדה - או אם זה איננו פה, פירוש

הדבר שזה איננו כיוסן של האוגדה?

ב. הראל:

היום זו עובדה שכרגע, בחיפוש, אני לא מוצא את זה, אני גם

לא טענתי...

יריין:

לא, בסדר, על הפעם שעברה אני מכין בדיוק, אבל בדיעבד,

ב. הראל: כרגע אני לא רואה את זה, זה איננו.יריין:

פירוש הדבר שאם ראית בכלל את הדבר הזה דשום, אז זה יכול

להיות ביוסן של אלוש, או באיזה שהוא דרג מתחת לאוגדה.

ב. הראל:

יכול להיות.

היו"ר אגרנט:

פה יש סברק, כפי שאתם קוראים לזה, אינני יודע, משעה 12.25,

סעל קבלת הידיעה, היחידה מדווחת כנראה לפיקוד הדרום להפעיל

כוננות ספיגה? מה פירוש הדבר? איך זה משתלב?

ב. הראל:

12.25 זה בעצם כבר אחרי כל הפקודות של א הפעלה "שוכך יוניס"

וכן הלאה...

יריין:

לא, הפקודות הקודמות שתוצאתם היו על שעה 5.

ב. הראל:

כן.

ישיבה ס"א - בכו"ק

הער: הא"ל ב. הראלידין:

האם פירוש תהודעה הזאת הוא להפעיל מיד?

ב. הראל:

הפעלת כוננות ספיגה.

ידין:

מיד?

ב. הראל:

מיד.

ידין:

זה "שובך יוניס" קטן.

ב. הראל:

כן.

היו"ר אגרנט:

איך זה משתלב עם ענין הסנקים, כל הבעיה הזאת של הזזה או

אי-הזזה הסנקים? האם מזה מתפרש שלא צריך להזיז את הסנקים?

ב. הראל:

כוננות ספיגה איננה מחייבת הזזה סנקים, אם כי מישהו שרוצה

דוקא לפרש הזזה סנקים - יכול לפרש, כוננות ספיגה מטמעותה

הורדה חצפיות, להפסיק להסתובב באופן גלוי...

היו"ר אגרנט:

התפזרות הסנקים לאנשינו.

ב. הראל:

יכול להתקבל גם פיזור הסנקים.

היו"ר אגרנט:

אבל מה שאני רוצה לשאול הוא: האם צריך להכין שהיות וזה

לא כולל הזזה סנקים, אולי כעקבות הפקודה הזאת בא הטינוף

לפקודתו של אלברט לא להזיז את הסנקים?

ב. הראל:

קשה לי לדבר. אפשר לפרש, פה אין שום פירוש לגבי סנקים.

סנקים כשירים לספיגה ארטילרית, לא יקרה שום דבר אם אנשים

לא מסתובבים, בדרך כלל בכוננות ספיגה מצויין אם צאצא זו כוננות ספיגה

ארטילרית או כוננות ספיגה אוירית, אם זה לא מצויין...

היו"ר אגרנט:

בכל האוגדה, כתוב פה: בכל האוגדה.

ב. הראל:

כן.

ט.י.

ועדה החקירה - 20,1,74

ישיבה ס"א - בבוקר

הער: תא"ל ב. הראל

- יריין: אני אולי אשאל את השאלה של השופט אגרנט בכיוון הפוך. אתה אמרת קודם שאתה לחצת על אלברט להכניס מיד את "שוכן יוניס" קטן, שזה ספיגה. עכשיו אני רואה מתוך זה שב-12,30 באה פקודה מהפיקוד להפעיל מיד את הספיגה, וכתוצאה מזה כנראה אלברט הוציא את הפקודה להפעיל מיד.
- ב. הראל: השאלה מתי אנחנו נחננו את הפקודה.
- לסקוב: ב-1,30. ב-1,30 קיבלה חטיבה 14...
- יריין: ב-1,00.
- בכנצל: ב-1,00.
- לסקוב: ב-1,30 הוא קיבל. אלוש קיבל ב-13,12, וחטיבה 16 קיבלה פקודה "כוננוח ספיגה" ב-13,30.
- יריין: זכרון. כך שב-12,30 יש כבר פקודה מאלוף הפיקוד. זה אולי מה שהביא את אלברט להעביר את הפקודה המיידית. אתה אולי גם כן לחצת, אבל היחה לו כנראה פקודה.
- ב. הראל: יכול להיות.
- יריין: אדוני השופט, אני הכנתי דבר אחד: שבטרמינולוגיה שלהם בשלב זה, כוננות ספיגה ו"שוכן יוניס" קטן או שלב א' - זה היינו הך. היינו הך למעשה.
- היו"ר אגרנט: אוחז דבר. גם אני הבינתי כך.
- בכנצל: אני רוצה להיות גלוי לב אתך. אני מחרסם - אבל אתה תוכל לומר את ההיפך אם אתה חושב אחרת, לכן אני אומר את זה - אני מחרסם שאתה בכוחות עצמך בעצם לא זוכר שום דבר על ההוראה שלא להוציא את חסגקים, אלא זה רק בעקבות מה שדיבר אתך אלוש, ואין לך מתוך זכרוןך שום דבר להוסיף על זה. כך אני מחרסם.

הער: תא"ל ב. הראל

ב. הראל: מה שאני זוכר, א אח המקור שממנו אני הוטפעת, מה שאני אומר

על ביטול תזוזת הסנקים - יכול להיות שזה או אף עידן ביומן

המבצעים, או אפילו שיחה עם אלגנצ'אלוס. לנסות כדבע להגיד מאיפה אני

התרשמתי על ביטול הפקודה של הסנקים שאלברט נחן - אני לא זוכר מהו המקור.

בכנצל: וגם שום פרטים נוספים, מתוך זכרוני אהה לא זוכר? זה הכל

מבוסס על השיחה עם אלוש?

ב. הראל: אינני יודע, אינני יודע.

בכנצל: אולי יוחר טוב שהיית אומר מראש, ולא שאתה אומר כך כאילו

עדות לגמרי עצמית, ואחר כך רק על-ידי שאלות מחברר שכל זה

התעורר רק מתוך שיחות עם אלוש. אתה בכל זאת תח-אלוף.

אחרי כן רשמה פ.ט.

לפני כן רשמה מי
מט

- 71 -

ועדת החקירה - 20.1.74

ישיבה ס"א

תא"ל ב. הראל

לסקוב:

מתי קיבלת את זה מקצין המודיעין על

תא"ל ב. הראל:

במסיבות הצהריים, אני לא זוכר את השעה, הוא הביא

מברק, קצין המודיעין הביא מברק ומראה אותו, זה הכל.

אפשר לראות אצל הקמ"ן את המברק, את רוב המברקים.

לסקוב:

מתי אתה קיבלת אותו, אתה לא זוכר?

תא"ל ב. הראל:

אני לא זוכר מתי קצין המודיעין הראה את המברק.

לסקוב:

זה רשום לפניך מתי הראה לך ואם נקטת באיזום פעולה כתוצאה

ממנו? אתה זוכר את הפירוש שהיה מאחורי ה-

תא"ל ב. הראל:

מחוך ידיעה של הנסיון שלי בתעלה, לא כסגן מפקד אוגדה

אלא לפני זה, כשיש בריקות [] זה אומר או הפגז

או איזום פשיטה או תנועה. יש איזום שהיא פעילות בלתי שגרתיית אצל האויב.

ידין:

יכול להיות שהוראם מ-12,35 נכעה מ-

תא"ל ב. הראל:

יכול להיות, ככל מקרה של פעילות ברשתות, אולם זה

מכאן פעילות בצד השני.

ישיבה ס"א

תא"ל ב. הראל

חגיגה אליז

ידין

ב-12.05. גס לאלוף הפיקוד.

אפשר לכדוק את הסברק. על הסברקים אצלנו יש גם
זמן קבלה. בדרך כלל זה לא מתעכב.

תא"ל ב. הראל

יורות"
המוש"א "אור אגא" אומר לך משהו?

לסקוב

כן.

תא"ל ב. הראל

היתה איזו פקודה לפני הענין של 13.12 ו-13.22,
היה משהו ש"אור יורות"?

לסקוב

אנחנו כדרישת האמצעים בסברק,

תא"ל ב. הראל

זו היה כ-5 כבוקר?

לסקוב

נכון.

תא"ל ב. הראל

"אור יורות" זו להדליק את המים על התעלה.

לסקוב

אנחנו כיוקסנו לתת לנו את החוליה לאמצעים מיוחדים,
וזו כדלל "אור יורות". את החוליה קיבלנו דמיד

תא"ל ב. הראל

הורנו אותה לחסיכה 14. קיבלנו אותה בשבת, אני חושב. אבל לפי דעה

ישיבה ס"א

תא"ל ב. הראל

לסקוב:
פקודה להפעיל לא קיבלחס, או זה היה בסמכותכם
להפעיל "אור יקרוח"?

תא"ל ב. הראל:
לא, כשום פנים ואופן לא. פקודה להפעיל
"אור יקרוח" הייתה צריכה לכוא מהפיקוד במפורש
או כשמוזהים צליחה. אין הפעלה סחמית של "אור יקרוח".

לסקוב:
הייתה עדות שאמרת ש"אור יקרוח" כוטל כפכרואר
או מרץ 1973. האם זכור לך דבר כזה?

תא"ל ב. הראל:
אני טוען שלא הייתה הקווה להפעיל את
"אור יקרוח" בזמן מלחמה בגלל שנקודת ההפעלה
נמצאה במעוז מדולל. אם מי שהוא מצא נגה על זה שיפעילו את "אור יקרוח"
הרי שלא נתנו לזה את האפשרות כשטח שזה יתבצע. המערכת בנויה עם דלק.
מערכת הצחה כמיס, כשההפעלה נעשית מתוך כונקר במעוז. אותו מעוז סתום.
זאת אומרת: אותו מעוז הוא מעוז מדולל. אבל החוליה שניחנה הייתה זו
שהבינה במערכת ויכלה לבדוק אתהמערכת. אילו הייתה מבצעה צליחה מבלי
להפגיש את המקום, אפשר היה לשלוח את החוליה לעסות להפעיל את "אור יקרוח".
אם כי לדעמי לא הייתה לזה שום סבירות שזה יעבור.

לסקוב: למה זה הוזמן אז?

ישיבת ס"א

תא"ל ב. הראל

זה הוזנח וגם אי אפשר להפעיל סחור מעוז פרולל.

תא"ל ב. הראל:

למה הזמנתם את החוליה?

לסקוב:

היו אמצעים מיוחדים נוספים, כגון, שאותה חוליה
בודקת את הכשירות שלהם, יש מונח שנקרא "אבטיחים"

תא"ל ב. הראל:

ו"זאבים", כל מני אמצעי כסחור שוסף.

זה מוקשים?

ירי:

"זאבים" זה טייל שפועל לטורח קצר.

תא"ל ב. הראל:

עס כמה בזקוח יחד?

לסקוב:

כן. זה בנוי על מסען רקטי. זה "זאבים".
"אבטיחים" -

תא"ל ב. הראל:

זה לא שייך לסוג "אור יקות"?

ירי:

לא. זה אותה חוליה.

תא"ל ב. הראל:

אותה חוליה, אבל פעולה אחרת לגמרי.

ירי:

טס	- 75 -	ועדה החקירה - 20.1.74
		ישיבה ס"א
		תא"ל ב. הראל
		<u>לסקוב:</u>
	למה ייחסתם את המונח "אור יקרות"?	
		<u>תא"ל ב. הראל:</u>
	"אור יקרות" זה מבצע שהיה מחוכנן להחבצע במספרך בחלק הדרומי של המדבר, בראש-זעפרנות.	
		<u>לסקוב:</u>
	לא / קרוב לסוואץ?	
		<u>תא"ל ב. הראל:</u>
	לא, בחלק הדרומי של המספרך.	
		<u>יריין:</u>
	קשור עם הנפט המצרי?	
		<u>תא"ל ב. הראל:</u>
	לא, זה להפעלה האוגדה שתצלה את המספרך ותעבור בצד השני באיזור ארדקה.	
		<u>יריין:</u>
	זה מה שמצרי היה צריך לעשות כשלב מסוים בזמן המלחמה?	
		<u>תא"ל ב. הראל:</u>
	נכון מאד.	
		<u>יריין:</u>
	יש לי שאלה אחרונות. אולי אתה יכול במספטים	
	קצרים להגיד לנו עכשיו רק מה אירע מאותו	
	הרגע שפתאום התחילה ההפצצה המצרית. מאותו רגע הסתכר שהתחילה המלחמה.	
	איזה פקודות אתה זוכר ניהנו באותו הרגע בניגוד או בהשלמה לפקודות	
	הקודמות? נוצר מצב חדש?	

ישיבה ס"א

תא"ל ב. הראל

הפקודה הראשונה שניתנה לחטיבה העתפיה 401

תא"ל ב. הראל:

זה "היכון להנועה". גם ל-460 אותו דבר.

לחטיבה 401 קיבלנו אישור להוציא אותה מחוץ למחנה, וגם 460. יש פה סכרן מסעה 2 שמאשרים לגרווד 196 לפרוץ מחוץ למחנה. זאת אומרת שהאישור לפרוץ את הכוחות מחוץ למחנה ניתנה. פקודה של כוננוה להנועה. אני חושב שגם היחידות במקביל להפצצה התחילו להפעיל שוכך יונים בפועל.

חטיבת הקו?

ירי:

חטיבת הקו. החטיבה שבקו היתה חוץ כדי או בעקבות

תא"ל ב. הראל:

ההפצצה, התחילה להפעיל את הכוחות לשוכך יונים.

מה היה עם 401? ומה עם 460?

ירי:

401 ו-460 קיבלו פקודות תנועה. חטיבת 401

תא"ל ב. הראל:

קיבלה פקודה לנוע לצומת פדוי כביש הרוחב.

זה מושפע מחוץ צפניה כי לא היו פקודות אחרות והפקודה דיברה על אפשרות של הפעלה צפניה לשלה אחרי לילה. זה בעצם הליכה על שני הסעיפים, זה מאפשר גם את זה וגם את זה. תנועה פשרה.

לבני 460 קיבלה פקודה לנוע לאיזור פודריה

וזה יוצא באיזור כביש הרוחב לצומת ס"א.

ועדת החקירה - 20.1.74 - 77 - מט

ישיבת ס"א

תא"ל ב. הראל

יריין בפלים אחרות, שהי החסיבות היו בעיקר לגזרה

המרכזית צפונית?

תא"ל ב. הראל: נכון. החסיבת 460 באופן מוחלט לגזרה המרכזית

חסיבת 401 לדרומית עם נטייה צפונה.

יריין איך קרה בדיעבד שאחר-כך חסיבת 401 תפסה את היחידות

שנחמ? איפה היא תפסה אותה, במיתלה?

תא"ל ב. הראל: בהמשך נתנו עוד פקודות. אחרי שעה 2 ניתנו

עוד פקודות. ש דגלקחו שהי פלוגה מגדוד 196

צאצאצא כפיקוד / סגן אלוף לפידות ונשלחו לגזרה הצפונית. גם פלוגה חרמש

מגדוד 195 נשלחה לגזרה הצפונית.

יריין איך הגיעו אלה למיתלה?

תא"ל ב. הראל: זה התפתחויות תוך כדי הקרב. בשעה 3 או 4

אחר-הצהריים, התברר מתוך הדיווחים שהמצב בגזרה

הצפונית הוא יותר קשה מאשר בשאר הגזות, לכן הפנינו את חסיבת 460 עם

גדוד צנטוריונים שהיה תחת ידו לגיזרה הצפונית. וגם כמובן את לפידות

את פלוגת החרמש, את גדוד 196, והעברנו בעקבות 460, צרפנו לחסיבת 14.

ואז את החסיבת 401 הפנינו לפי החכנית המקורית של שובך יוניס לגזרה

הדרומית. באותו מעמד היה כרוז שהצליחה היא לכל רוחב הגזרה. לכן

הלכנו לחכנית המקורית של שובך יוניס. היה לנו בגזרה הצפונית את

3392

ועדת החקירה - 20.1.74
ישיבה ס"א
תא"ל ב. הראל

גדוד 9 מחטיבת 460 שכללה גדוד צנטוריונים מחוגבר בשחי פלוגות סנקים של
סגן אלוף לפידות.

אחרי כן רשמה אא

ידין:

ואז 401 נחקלה בחטיבה האמפיבית שצלה?

ב. הראל:

כן. בגיזרה המרכזית היה לנו גדוד 184 ועוד גדוד

196, ובגיזרה הדרומית היה לנו גדוד 52, שהוא אורגני

של 14, אבל לכי החכנית עבר ל-401, וגדוד 46, שהוא אורגני של 401, וגדוד

195, שגם הוא אורגני של 401.

ידין:

איפה נחקלו בחטיבה זאת? מי נחקל?

ב. הראל:

הגדוד המוביל, גדוד 46. חטיבה 401 קיבלה אישור לנוע

עם שני הגדודים שלה בציר הבידי.

ידין:

בג'ידי היחה ההתקלות?

ב. הראל:

היא נחקלה מעבר לכביש הרוחב לכיוון צומת חתם, כביש הבידי

צומת חתם. שם היחה פלוגה מגדוד 52 שנהלה את הקרב. גדוד 46

קיבל את הפיקוד על אחר כך על הגיזרה הזאת.

ידין:

והוא ששלוש+אח+ שנחקל בחטיבה האמפיבית הזאת?

ב. הראל:

נחקלו בשלבים. בטלב ראשון נחקלה פלוגה מגדוד 52, וכהמשך

גדוד 46. גדוד 195 הוטנה דרוסה לצומת הסיתלה.

ידין:

שאלה אחרונה קטנה, רק דעה. מישהו הכיע דעה, שבדיעבד טוב

ששוכן-יונים - מורחב לא הונעל מראש, כי על ידי כך החטיבה 401

הצליחה להסמיד את החטיבה האמפיבית. כי אילו אצל+ חטיבה 401 היחה סביעה מראש

לגיזרה הדרומית, כמו שתוכנן להע יכול להיות שהיחה מושמדה. אתה מצטרף לזעה כזאת?

ב. הראל:

יש שתי תפישות יסודיות לגבי הגנה התעלה. תפיסת יסוד אחת

מתבססת על מערכים קבועים - קו כולב. זאת קונספציה מלחמתית

מסוימת. יש קונספציה מלחמתית שניה שמרכזה על הגנה ניידת על קו התעלה. מה שהיה

כפועל זה חצי חצי. אני אומר, במצב שנוצר חצי-חצי, העוכדה שהיו שני גדודי טנקים

חתת היעד, זה נתן פתרון למטרה, שלדעת לא היינו בריכים להגיע אליה.

כי בעצם מי טחמן - ואני הולך עכשיו קצת אחורה -

לפני יום הכיפורים, מי שדגל בקו סטטי, קו כולב, צריך היה לשלם את המחיר של החכנה

הער' רא"ל ב.הראל

נקונסנציה הזאת. והקו לא ננה על דרישות הקונספציה הזאת. הוא היה בנוי על מערכים במקומות מרכזיים שלושה מעוזים, במקומות אחרים מעוזים בודדים. הקו לא היה מושלם כי לא חפס קשר תצפית לכל אורך התעלה. היו שפחים נרחבים שלא נצפו ולא נשלטו על ידי ישראל. המעוזים כשלעצמם, לו היו ממלאים את תפקידם כפי שבעל החפישה ראה, צריך היה לדאוג שבמעוזים אלה אפשרות לבצע ירי על קו המים, כשהיורה מוגן, כלומר, מתוך בונקר או מחסה. זה לא היה קיים. זה כתוצאה ממלחמת ההתשה, שהמעוזים נבנו כפי שנבנו. עצם דילול המעוזים, לקחת מערכת חזקה של שלושה מעושים ולדלל אותה למעוז אחד שמחזיק ועוד שנים על ידי תצפיות, זו החלשה קיצונית של מערכת בלי לשלם את התמורה. אם מישהו היה בא ודוגל בהגנה ניידת, צריך היה לסגור את כל המעוזים ולהערך אחרת.

לכן היה לא כך ולא כך. והתוצאה של המצאות החטיבה והפעלה

החטיבות כפי שהופעלו, בעצם באה לסתום פירצה שהייתה קיימת בתכנון ובהכנות המוקדמות.

תודה. נפסיק עתה את עדותך, ונזמין אותך לישיבה נוספת. היו"ר אגרנט:

אם תצליח לטעון איזה רישום, מחוץ לרישום של אלוש, הייתי ידין. טמח לראות את זה.

מולי חמצא משהו מהפיקוד לפני 9.05 כשהחרעם את 401. לסקוב.

הישיבה ננעלה בשעה 12.45.